

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolae per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 2. De causa Materiali seu subjecto Exercitiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](#)

ctiones magnas , quas tollant in sua reformatione , unde præcipue intendunt , majorem duntaxat perfectionem addere , magisque ac magis Christo se conformare . Tertia reformatio est media inter priores duas , quando scilicet vita nec omnino damnable , nec omnino perfecta est , sed multis ac periculis imperfectionibus est plena , adeò ut periculosè vivatur , & interdum peccata , de quibus dubium est , an non sint mortalia , committantur ; quæ proinde frequentior esse solet , aique adeò crebrius etiam per Exercitia intenditur .

§. II.

De Causa Materiali , seu Subjecto Exercitiorum.

I. Per hanc is , qui Exercitia facturas est , intelligitur , de quo quidem id potissimum hoc loco considerandum est , quomodo dispositus esse debeat , ut optatum ex talibus Exercitijs fructum referat , qua dispositio juxta ea , quæ in Directorio cap. 2. dicuntur , ad tria ferè capita revocari potest , nempe ut aliqua erga DEVM ; alia erga eum , qui tradit Exercitia ; alia denique erga seipsum observet .

II. Primò itaque erga DEVM sequentia tria observare debet juxta citatum Directorium . 1. Ut habeat magnam spem in bonitate & liberalitate DEI , qui , cùm etiam errantes requirat , & fugientes sequatur , multò magis eos , qui ad se ultro bono animo accedunt , recipiet & complectetur . 2. Ut libenter & avidè Exercitia hæc aggrediatur , non tam ut spirituali dulcedine fruatur , quam ut DEI voluntatem de se intelligat , suūmque affectum à terrenis omnibus avellat , & eum in suo Creatore collocet . 3. Ut sit bene resignatus in beneplacito DEI in ijs , in quibus adhuc liber est , itaq; animo paratus sit , ut , quidquid cognoverit à DEO faciendum esse , omnino exequi decernat ; minimè autem D E O ponere modum velit aut terminum , ultra quem illuminari aut juvari non petat ; hoc enim modo , præterquam quod valde indecens sit , ut Creatura cum suo Creatore sic agat , valde sibi ipsi nocet , tum quia privat se majoribus donis ; tum quia mereatur tali restrictione , ut ne ea etiam , quæ vellet , accipiat . Quare debet potius animi sinum dilatare , ut , quam maximè possit

De Natura Exercitiorum.

7

possit sese cum DEO conjungere , & quām maximē ab eo dītari , & thesauris istis cælestibus repleri desideret ; à qua quidem dispositione si non totum , certè präcipuum Exercitiorum fructum dependere rectè affirmant Ascetæ de hac materia scribentes .

III. Secundò erga eum , qui in tradendis Exercitijs Directoris munere functurus est , sequentia observare debet .
1. Ut cum tanquam Instructorem , & DEI instrumentum ad hoc missum , ut ipsum dirigat , & ducat per eam viam , quæ ad vitam dicit , intueatur , atque adeò cum omni reverentia , alacritate , & confidentia exequiat , quæ ei proponet . 2. Ut sincerè totum cor suum eidem patescat , & candidè referat , quo modo meditationes successerint , quæque in eis vel extra eas reliquo tempore lumina , vel bona desideria , aut consolationes , desolationesve sensi rit .

IV. Tertiò denique erga seipsum pariter tria observare debet .
1. Ut magna cum alacritate hæc Exercitia aggreditur ; ad quod conductet , si intelligat , quanta sit res , quam aggraditur , nempe quæ non solùm ad animam pertineat , sed ita pertineat , ut , si modò diligenter präster ea , quæ debet , jacturus sit fundamenta spiritualis profectus , quæ deinceps per totam vitam usui futura sint . Ad eundem finem non pa-rum conductet , si consideretur , quid Virti doctrinâ & virtute , ac non solùm rerum humanarum experientiâ , sed etiam spiritualium peritiâ insignes de his Exercitijs senferint , ut qui ea re ipsâ experti ita probârunt , ut illorum usu majorem , quām sperare ausi essent , suarum animarum fructum & solatium se consecutos esse , tum verbis , tum scriptis prädicârint , ut in secundo capite pluribus exemplis demonstrabitur . 2. Ut statuat secum viriliter agere , & omnia impedimenta divinæ gratiæ fortiter rejicere , omnésque animi vires intendere , ut huic gratiæ cooperetur , & se ad eam recipiendam , quām optimè poterit , disponat . Atque adeò in hunc finem ab omnibus negotiis domesticis prius se expeditat , vel certè aliis interea illa committat , ac toto tempore omne sibi A-anicorum ac Familiarium commercium interdicat ; hæc enim mentem summoperè distrahunt , & concepturn fervorem restringunt . 3. Ut ad plenam quoad omnia indifferentiam se reducens , magno , liberalique animo , totum studium &

A 4

arbi-

arbitrium suo offerat Creatori, ut de se suisque omnibus id statuat, in quo ipsi potissimum servire possit juxta ejusdem beneplacitum, id quod summopere ad optatum ex his exercitiis fructum referendum conducere, in ipso mox annotationum suarum principio S. Ignatius testatur.

§. III.

De Causa Formali Exercitiorum.

Quæ sit causa formalis Exercitiorum, sat clare Paulus III. in Bulla, quâ anno 1548, eadem Exercitia approbat, indicasse videtur, dum dixit, ea nihil aliud esse, quam documenta quædam ex S. Scripturis, & vita spiritualis experimentis elicita, & in ordinem ad piè movendos Fidelium animos aptissimum à S. Ignatio redacta; ex his enim verbis, & ex ipsa definitione Exercitiorum, quæ suprà ex ipsis S. Ignatij verbis relata est, facile colligitur, duplum esse causam formalem eorundem Exercitiorum, partialem scilicet, quæ in singulari actionibus spiritualibus, ex quibus velut partibus juxta definitionem S. Ignatij, Exercitia constituantur, & octo plenumque numerantur, videlicet Meditatio, Consideratio, Oratio vocalis, Lectio, Confessio generalis, Collatio cum Patre Spirituali, & Electio Status, reperitur: & universalem, quæ omnibus memoratis partibus est communis, ut nempe certo quodam Ordine velut vinculo inter se connectantur, certaque intentione ad unum Scopum ac finem, videlicet reformationem hominis interiorum destinentur. Unde paucis verbis hæc causa formalis sic exprimi potest: Est legitima & ordinata peractio actionum Spiritualium ad interiorum hominis reformationem in secus Spirituali suscipi solitum. Quæ descriptio ut melius intelligatur, simûlque intellegatur, quâ ratione singulæ suprà enumeratae actiones peragi debeant, de utraque causa formalis indicata paulò fusiùs & clariùs discurrendum est.

MEMBRUM I.

De Ordine in Exercitiis observando.

I. Triplex plerumque Ordo statuitur, per quem actiones in Exercitiis Spiritualibus suscipi solitæ connectuntur. Primus